

Consideracions sobre raó i emoció en l'art

-Escultors com Miró o Fídies van crear obres que reflecteixen un esforç racional de depuració de la tècnica, una reflexió sobre la representació del moviment,..., però també una sensibilitat per l'emoció de plasmar la bellesa. Perquè hi fossin calia, a més, el desenvolupament artesà del treball sobre els materials.

-L'ésser humà és un animal lingüístic, que s'ha recolzat en les paraules per enlairar l'edifici de l'abstracció i el pensament, però alhora les emocions hi són determinants per comprendre la seva experiència de la realitat, la seva manera de reaccionar-hi.

-L'art merament emotiu pot commoure però acaba convertint-se en banal. L'art sense emoció pot resultar fàcilment fred, tècnicament admirable, però sense capacitat per ferir, per colpir els qui el contemplen.

-L'emoció és decisiva en la creació, però també en la contemplació de l'art.

-L'ésser humà participa de la immortalitat en la mesura que hi ha emocions decisives que s'encarnen en nosaltres i en generacions successives i confereixen a la vida una intensitat que transcendeix la rutina quotidiana. L'art ens convida a experimentar-les de nou a través dels segles.

-No hi ha cap artista en qui no acabin confluint, en proporcions diverses, raó i emoció, com succeeix en la vida de totes les persones.

-Avui es produeix la paradoxa que la ciència i la tecnologia tenen una consideració social preeminent (fins i tot es pot argumentar que han desplaçat en societats avançades l'autoritat social de les religions) i alhora és l'època de la liquiditat, de la fugacitat, de l'esperit transgressor, de l'emoció-espurna,... Hi contribueixen les xarxes socials.

-Cal repensar el paper de l'art en la societat contemporània des de la necessitat que expressi la potencialitat creativa del talent emergent, la mirada crítica sobre la realitat, la consciència radical del jo individual dins el jo col·lectiu, la interrogació sobre el sentit de l'existència,... Aquest és un territori procliu a la raó, però no pas exempt d'emoció.

-És inevitable i rellevant el debat sobre el llegat de la tradició, l'evolució i el qüestionament dels avenços tècnics, la incorporació dels nous llenguatges i suports,... sense perdre el fil conductor que relliga tota la història de l'art, on raó i emoció es retroben constantment i on reprenem la consideració de la humanitat com un tot en tensió amb l'espai que ocupa dins l'univers.

-Figures polièdriques com Miquel Àngel o Leonardo da Vinci i la lúcida ingenuïtat dels presocràtics ens il·luminen sobre la conveniència de concebre de nou l'art avui com un gest únic i arrelat en l'instant i alhora com el ressorgiment d'un gest que l'ésser humà assaja des de la presa de consciència de si mateix davant del misteri i l'esfereïment que suscita la noció d'abisme i d'absolut.

Carles Duarte i Montserrat